

Els camins del dir, els espais del ser

Text > ROSA FONT

Mireia Lleó i Bertran és una poeta amb una trajectòria llarga i sòlida. Des del seu primer llibre, *Brots d'enyor* (1996), fins a aquest últim, titulat *Entre els ulls i el dir* (2019), ha publicat *Amb terra al pensament* (1999), *Parc encès* (2000), *Batecs a cor obert* (2002), *Per un vers* (2009) i *Mirall de versos. Rosa Leveroni en la memòria* (2011).

Entre els ulls i el dir (un llibre que, de fet, en conté tres: *Contraforts*, *La primera paraula* i *Dona i paisatge*) marca un pas més en l'evolució de la seva poesia, i confirma quines són les seves arrels poètiques (des de Leveroni, Vinyoli i Marçal fins a Akhmàtova, Koltz i Blandiana) i els temes nuclears de la seva obra.

Un dels elements temàtics que s'encadenen en els tres llibres de què consta *Entre els ulls i el dir* és el valor de la paraula creadora lligada al silenci. En el silenci neix la veu i en el silenci creixen les paraules: «S'esqueixa el bell silenci, la veu s'alça | i en el captiveri dins la nit | per fi s'allibera la idea, la paraula». Dos termes, la paraula i el silenci, que s'uneixen a través de l'instant poètic, el moment de la revelació en què l'espurna creativa es converteix en foc: «Roents brases als dits, | foc generós, el vers». I és que la poesia de Mireia Lleó ens parla del procés creatiu, del desig de buscar sempre el vers, perquè vida i escriptura són indistingibles: «En les paraules visc. Em viuen ben endins d'aquest mar immens que és la consciència, tatuades ja per sempre a la pell de l'ànima. M'he convertit en algú que

escriu en vers un poema que mai no acaba», ens diu a l'«Autoretrat».

D'altres temes que afloren als seus versos són la maternitat, el pas del temps i la mort («Mort tan secreta, | se'ns esquerda la vida, | tota tremolo.»), i el paisatge, el *locus amoenus* que conformen ciutats (Lisboa, Porto, Torí...), llocs habitats com si fossin uns «refugis on retenir la presa, la paraula: cristalls de quars travessats per la llum i engendrants en les tenebres». I l'espai de llum, que és l'espai de la creació «on neixen les idees, on cuso les paraules a la pell tan fràgil de la memòria oculta».

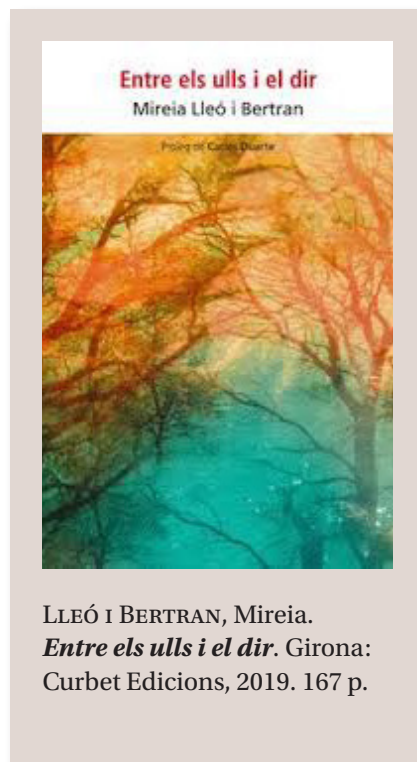
Diria que el vers «els camins del dir, els espais del ser» d'un dels poemes d'aquest llibre defineix l'essència de l'obra poètica de Mireia Lleó: la paraula, i en definitiva la poesia, té el poder, gairebé màgic, de donar sentit a la vida. Escriure vol dir «construir el viure a l'amagatall dels versos». D'aquesta manera el poema és una conquesta contra l'oblit i una forma de redempció, perquè a l'últim recer només hi ha la paraula i «només la passió màgica d'uns versos | ens salva dels freds desprietats» i fa de «contrafort» davant la feblesa humana i la desolació de la vida.

Als versos d'aquest llibre, carregats de plasticitat i de ritme, hi observem la poeta que habita «ulls endintre», reclusa en el món de les paraules, transitant entre «el fer i el dir», mentre va passant el temps i es fon en el paisatge i en les figures que contempla, per esdevenir memòria a través del vers.

rentment banal que forma part de les nostres vides. D'aquesta manera, el Nadal esdevé l'escenari pel qual transcorren les misèries i les grandeses dels personatges. Però, en el fons d'aquest esdevenir prosaic de les vicissituds de la naturalesa humana que ens mostra l'autor, s'hi intueix la profunditat del missatge: fem el que podem en el món que ens ha tocat viure. La grandesa de les perso-

nes es mostra a partir dels petits fets de cada dia. L'autor es dirigeix al lector i així el fa còmplice. Són les seves històries, però també són les nostres.

La naturalitat d'aquesta veu que ens narra les històries, a més a més de la cura de l'edició de Rupes Nigra i els dibuixos de traç gruixut de Narcís Comadira que complementen els contes, són els punts forts del llibre.

LLEÓ I BERTRAN, Mireia.
Entre els ulls i el dir. Girona:
Curbet Edicions, 2019. 167 p.

En el silenci neix la veu i en el silenci creixen les paraules

PUJADES, Pius. *La naturalesa humana (contes de Nadal)*. Girona: Rupes Nigra Edicions, 2018. 99 p.